

Dato: 2.3.2020

KS REGNSKAPSUNDERSØKELSE 2019

Kart kommuner med svar

**Svar fra 287 kommuner (utenom Oslo) og
16 fylkeskommuner**

1. Innledning

KS har forespurt om regnskapstall for 2019 fra kommuner og fylkeskommuner (**kommune- og fylkeskasseregnskap**). Innsamlede tall omfatter ikke virksomheter utenfor kommunen/fylkeskommunen (f.eks. kommunale foretak og interkommunale selskap). Tallene er følgelig ikke fullt ut sammenlignbare med konserntall som bl.a. TBU og SSB benytter.

Det er mottatt svar fra 287 kommuner med *86,1 prosent av folkemengden utenom Oslo* og 16 av 17 fylkeskommuner med over 98 prosent av folketallet. Oslo har ikke avlagt sitt regnskap.

68 prosent av kommunene utenom Oslo har dermed svart på undersøkelsen. Høyest svarprosent har kommunene på Østlandet hvor 77 prosent har svart, tett fulgt av Agder/Rogaland med 75 prosent. Lavest er svarandelen fra kommuner i Nord-Norge med 53 prosent.

Regnskapsundersøkelsen har en overvekt av svar fra større kommune. 30 av 31 kommuner med over 30 000 innbyggere, utenom Oslo, har svart på undersøkelsen. Av kommuner med under 3 000 innbyggere er det 86 av 158 kommuner som har svart på undersøkelsen

2. Sammendrag - netto driftsresultat, investeringer og gjeld

2.1 Kommunene utenom Oslo

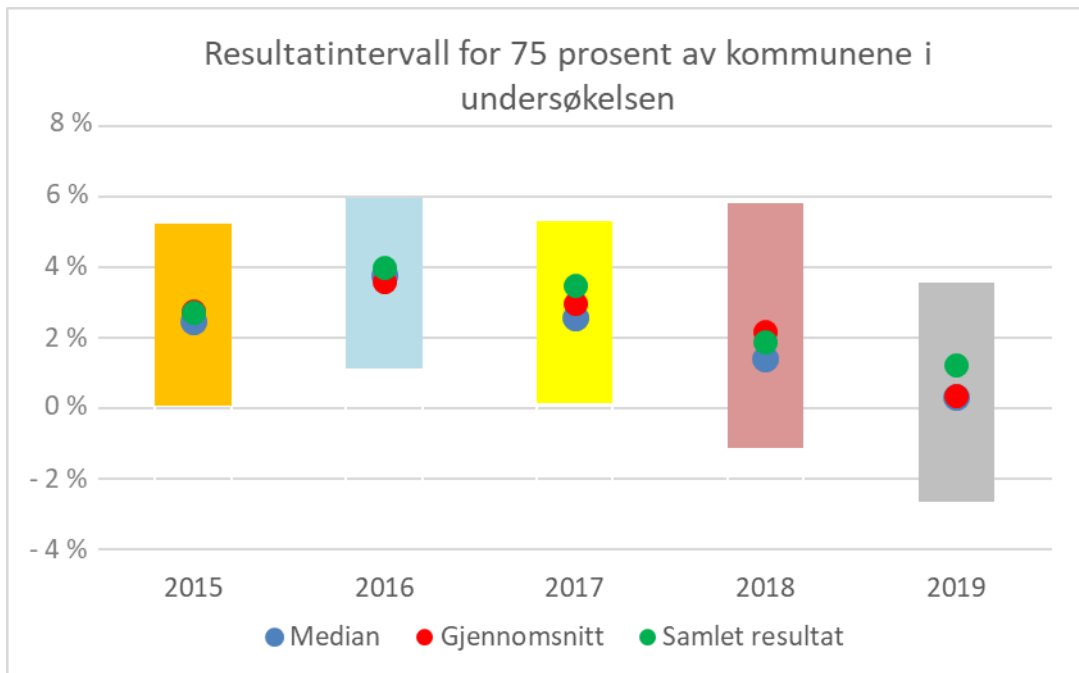
Netto driftsresultat i 2019 for kommunene i undersøkelsen er på **1,2 prosent** av driftsinntektene (i 2018 hadde disse kommunene 1,9 prosent, mens alle landets kommuner hadde 2,0 prosent).

Basert på undersøkelsen anslår KS at også at netto driftsresultat for **kommunene utenom Oslo** vil ende på **1,2 prosent** i 2019. Det er en viss usikkerhet knyttet til anslaget da mindre kommuner og kommuner fra Nord-Norge er underrepresentert i undersøkelsen.

Netto driftsresultat for kommunene samlet er i sterkere grad enn tidligere år påvirket av resultatene i enkeltkommuner. Som figuren nedenfor viser ligger medianresultatet og gjennomsnittresultatet om lag 0,9 prosentpoeng under samlet resultat i 2019. Det er videre slik at de 4 mest folkerike kommunene utenom Oslo står for nesten 60 prosent av samlet netto driftsresultat i undersøkelsen, mens de til sammenligning har i underkant av 20 prosent av folketallet.

Figuren viser videre at det er stor spredning i resultatet. 75 prosent av kommunene¹ har en spredning i sine resultater i 2019 på 6,2 prosentpoeng. Dette er større spredning enn i 2015 – 2017, men noe mindre enn i 2018 hvor store havbruksinntekter i enkeltkommuner påvirket spredningstallene.

¹ Kommunene som har svart på undersøkelsen og ligger mellom 12,5 og 87,5 prosentil.

Figur 1. Netto driftsresultat i kommunene som har svart på undersøkelsen - spredning

For tredje år på rad øker driftsutgiftene mer enn driftsinntektene i kommunene. Driftsinntektene til kommunene i undersøkelsen økte med 3,3 prosent mens driftsutgiftene eksklusiv avskrivninger økte med 4,7 prosent.

Pleie og omsorgstjenestene bidrar sterkt til denne utviklingen med en utgiftsvekst på om lag 6 prosent i 252 kommunene med 76 prosent av folketallet utenom Oslo som har sendt inn mer detaljerte regnskapstall til KS. For disse kommunene tilsvar dette en utgiftsvekst på 2,2 mrd. kroner utover lønns- og prisstigning. Regnskapstallene fra disse kommunene viser videre at kommunehelsetjenestene øker med om lag 0,7 mrd. kroner utover deflator. Barnehage, kultur og idrett og administrasjon har alle en reell utgiftsvekst på om lag 0,5 mrd. kroner, mens grunnskole øker med 0,4 mrd. kroner. På den annen side har utgiftene til sosiale tjenester reelt sett gått ned med 0,7 mrd. kroner, hvilket har sammenheng med lavere utgifter til introduksjonsprogrammet. Nedgangen dempes imidlertid av forebyggende rusarbeid og kvalifiseringsprogrammet som har en utgiftsvekst på over 10 prosent.

Utgiftsveksten fører til at brutto driftsresultat eksklusiv avskrivninger reduseres fra 5,8 prosent av driftsinntektene i 2018 til 4,5 prosent i 2019.

Netto finansutgifter før avdrag og utlån ble redusert med 2,0 mrd. kroner, fra netto finansutgift på 1 680 mill. kroner i 2018 til netto finansinntekt på 360 mill. kroner i 2019. Utviklingen skyldes at kommunene har gått fra en negativ avkastning på finansielle instrumenter som aksjer og obligasjoner på 0,3 mrd. kroner i 2018 til positiv avkastning på 1,75 mrd. kroner i 2019.

Netto renteutgifter økte med 0,4 mrd. kroner, som i stor grad ble motsvart av en tilsvarende økning i utbytteinntektene.

Netto avdragsutgifter inkl. utlån økte med 470 mill. kroner i kommunene utenom Oslo.

En del av kommunenes investeringer skjer utenfor kommunekassen (f.eks. i kommunale foretak og interkommunale selskaper), og det er derfor vanskelig å bedømme endring i investeringsaktiviteten ut fra de tallene som er hentet inn i regnskapsundersøkelsen. Brutto investeringer til kommunene i undersøkelsen øker med 8,6 prosent fra 2018 til 2019, men lavere investeringsinntekter gjør at netto investeringer før finanstransaksjoner øker noe mer (12,6 prosent).

Brutto lånegjeld i kommunene i undersøkelsen øker med 7,3 prosent, mens netto lånegjeld øker med 6,5 prosent. Brutto lånegjeld som andel av driftsinntekter øker fra 99,7 prosent i 2018 til 103,5 prosent i 2019, mens netto lånegjeld som andel av driftsinntektene øker fra 77,6 prosent til 79,9 prosent.

2.2 Fylkeskommunene

Netto driftsresultat er i de foreløpige regnskapene for 2019 på **2,8 prosent** av driftsinntektene, en nedgang på 1,0 prosentpoeng fra 2018. Også i fylkeskommunene vokser driftsutgiftene eksklusiv avskrivninger (4,8 prosent) sterkere enn driftsinntektene (3,6 prosent) for tredje år på rad, og økningen i 2019 er også sterkere enn tidligere år. Dette gir et brutto driftsresultat eksklusiv avskrivninger på 6,4 prosent av driftsinntektene i 2019 (7,5 prosent i 2018).

Brutto investeringene øker med 10,0 prosent, men sterk vekst i investeringsinntektene gjør likevel at netto investeringsutgifter før finanstransaksjoner faller med 11,1 prosent.

Brutto lånegjeld øker med 2,9 prosent, og utgjør ved utgangen av 2019 omlag 82 prosent av driftsinntektene. Netto lånegjeld øker med 4,2 prosent, og utgjør 74 prosent av driftsinntektene.

3. Kommunene utenom Oslo

Hovedtallene for kommunene kan oppsummeres slik:

RESULTATER FRA REGNSKAPSUNDERSØKELSEN 2019

Kommuner uten Oslo

Antall kommuner med svar: 287		Andel folketall (ekskl Oslo): 86,1 %	
Hovedtall mill.kr	År 2018	År 2019	Endring i pst
Driftsinntekter	328 927,4	339 829,8	3,3 %
Driftsutgifter	324 231,3	339 684,1	4,8 %
Brutto driftsresultat	4 696,1	145,7	
Prosent av driftsinntekter	1,4 %	0,0 %	
Renteinntekter inkl utbytte og gevinst omløpsm	5 685,0	8 213,8	44,5 %
Renteutgifter inklusive tap omløpsmidler	7 365,2	7 852,4	6,6 %
Avdragsutg (netto) inkl utlån	10 977,6	11 447,6	4,3 %
Netto finansutgifter og avdrag	12 657,8	11 086,3	-12,4 %
Prosent av driftsinntekter	3,8 %	3,3 %	
Motpost avskrivninger	14 224,5	15 188,1	6,8 %
Netto driftsresultat	6 262,8	4 247,4	
Prosent av driftsinntekter	1,9 %	1,2 %	
Netto bundne fondsavsetninger	447,0	272,2	
Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger	6 709,8	4 519,7	
Prosent av driftsinntekter	2,0 %	1,3 %	
Regnskapsoverskudd fra driften	3 706,4	3 365,1	
Prosent av driftsinntekter	1,1 %	1,0 %	
Brutto investeringer	45 910,5	49 848,9	8,6 %
Prosent av driftsinntekter	14,0 %	14,7 %	
Investeringsinntekter	16 961,9	17 265,7	1,8 %
Netto investeringer	28 948,7	32 583,2	12,6 %
Brutto lånegjeld	327 982,1	351 879,2	7,3 %
Netto lånegjeld (fratrasket utlån og ubrukte lånemidler)	255 156,8	271 654,5	6,5 %
Underskudd før lån	-11 708,2	-16 888,1	
Prosent av driftsinntekter	-3,6 %	-5,0 %	

Tabell 1: Sammendrag regnskapstall 287 kommuner

3.1 Brutto driftsresultat

Driftsinntektene hos kommunene i undersøkelsen øker med 3,3 prosent, mens driftsutgiftene øker med 4,8 prosent. Brutto driftsresultat **reduseres til 0 i 2019**, mens det i 2018 var på 1,4 prosent av driftsinntektene.

Avskrivningene utgjør 15,2 mrd. kroner i 2019; en vekst siste år på 6,8 prosent. Til sammenlikning utgjør betalte avdrag i driftsregnskapet for de samme kommunene 11,9 mrd. kroner.

Kommunene oppgir at det netto inntektsføres 6,4 mrd. kroner som årets premieavvik (funksjon 170) i 2019, mens amortiseringen av tidligere års premieavvik (funksjon 171) utgjør 4,1 mrd kroner. Samlet gir dette et **inntektsført premieavvik** i 2019 med **1,7 mrd. kroner**. I 2018 utgiftsførte de samme kommunene et samlet premieavvik på 2,3 mrd. kroner.

(mill kr)	År 2018	År 2019	Endring i pst
Premieavvik:			
Årets premieavvik, funksjon 170	-4 540,7	-6 391,6	40,8 %
Amortisering, funksjon 171	3 221,8	4 118,2	27,8 %
Netto	-1 318,9	-2 273,4	72,4 %
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>-0,4 %</i>	<i>-0,7 %</i>	

Tabell 2: Premieavvik 287 kommuner

3.2 Eksterne finansielle utgifter og inntekter (renter og avdrag mm)

Samlet ble **netto finansutgifter og avdrag** i de 287 kommunene i undersøkelsen redusert med 1 575 mill. kroner (4,8 prosent) fra 2018 til 2019. Som andel av driftsinntektene utgjør netto finansutgifter og avdrag **3,3 prosent** i 2019, hvilket tilsvarer en reduksjon på 0,5 prosentpoeng fra 2018.

Finans: (mill kr)	År 2018	År 2019	Endring i pst
Renteinntekter, art 900	-2 953,6	-3 558,6	20,5 %
Utbytte/eieruttak, art 905	-2 431,0	-2 819,1	16,0 %
Gevinst finansielle omløpsmidler, art 909	-300,4	-1 836,0	511,2 %
Renteutgifter, art 500	6 733,3	7 761,6	15,3 %
Tap finansielle omløpsmidler, art 509	632,0	90,8	-85,6 %
Netto finansutgifter	1 680,2	-361,3	
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>0,5 %</i>	<i>-0,1 %</i>	
Avdrag netto	10 867,0	11 331,1	4,3 %
Utlån	110,6	116,5	5,4 %
Netto finansutgifter og avdrag	12 657,8	11 086,3	
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>3,8 %</i>	<i>3,3 %</i>	

Tabell 3: Netto finans og avdrag 287 kommuner

Netto finansutgifter før avdrag ble redusert med 2,0 mrd. kroner, fra netto finansutgift på 1,7 mrd. kroner i 2018 til netto finansinntekt på 0,4 mrd. kroner i 2019. Utviklingen kan i hovedsak forklares med at kommunene har gått fra en negativ avkastning på finansielle omløpsmidler på 0,3 mrd. kroner i 2018 til en positiv avkastning på 1,8 mrd. kroner i 2019.

Netto avdragsutgifter inkl. utlån økte med 0,5 mrd. kroner. Avdrag (brutto) utgjør 4,2 prosent av gjennomsnittlig lånegjeld fratrukket utlån i 2019, og indikerer en gjennomsnittlig nedbetalingstid på lånene med 23,5 år.

3.3 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat for kommunene i undersøkelsen er på **1,2 prosent** i 2019 (1,9 prosent for de samme kommunene og 2,0 prosent for alle kommunene i 2018).

Netto driftsresultat for kommunene samlet er i 2019 i sterkere grad enn tidligere år påvirket av resultatene i enkeltkommuner. Mediankommunen² resultat og gjennomsnittsresultatet ligger henholdsvis 0,8 og 0,7 prosentpoeng lavere enn samlet resultat for kommunene.

² Median er midterste observasjon i hele utvalget sortert fra svakeste til beste resultat. Tilsvarende er nedre kvartil midterste observasjon i nedre halvdel av utvalget og øvre kvartil midterste observasjon i øvre halvdel av utvalget.

Øremerkede tilskudd og selvkostinntekter inntektsføres i kommuneregnskapet i året der er kjent, mens utgiftene kan påløpe i andre regnskapsår. Periodisering av disse inntektene for å sikre finansiering av utgiftene når disse påløper blir håndtert gjennom bundne fondsavsetninger og bruk av disse. For 2019 har imidlertid ikke slike tidsavgrensninger påvirket resultatene i nevneverdig grad, men for enkeltkommuner og kommunegrupper kan dette gi utslag.

Kommunene med over 50 000 innbyggere har det høyeste netto driftsresultatet etter netto bundne fondsavsetninger på 2,6 prosent av driftsinntektene. Variasjonen innad i denne kommunegruppen er likevel stor og det er særlig de mest folkerike kommunene som trekker opp resultatet. For øvrige kommunegrupper varierer netto driftsresultat etter netto bundne avsetninger fra minus 0,6 prosent for kommuner med 5 – 10 000 innbyggere til 1,3 prosent for kommuner med 10 – 20 000 innbyggere.

128 av de 287 kommunene i undersøkelsen (45 prosent) har negativt netto driftsresultat og det er det samme antallet som har negativt netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger i 2019. I 2018 var det 24 prosent av kommunene som hadde negativt netto driftsresultat som reduseres til 22 prosent når det tas hensyn til netto bundne fondsavsetninger. 42 kommuner hadde negativt netto driftsresultat i både 2018 og 2019, mens antallet kommuner reduseres til 38 kommuner når det tas hensyn til netto bundne fondsavsetninger.

Flest kommuner med negativt netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger i 2019 finner man i kommunene med 5 – 10 000 innbyggere med 58 prosent, tett fulgt av kommunene med 3 – 5 000 innbyggere med 55 prosent. Færrest kommuner med negativt netto driftsresultat finner man i kommunene med over 50 000 innbyggere med 20 prosent.

	Andel kommuner med negativt netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger	
	2018	2019
Kommuner 0 - 3000 innb	20 %	47 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	23 %	55 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	33 %	58 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	13 %	25 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	18 %	36 %
Kommuner over 50000 innb	20 %	20 %
Sum	22 %	45 %

Tabell 4 – Andel kommuner med negativt netto driftsresultat

Etter landsdel er det kommunene i Nord-Norge som har svakest netto driftsresultat med 0 prosent av driftsinntektene i 2019. Det er også disse kommunene som har den svakeste resultatutviklingen fra 2018 til 2019 med en nedgang i netto driftsresultat på 1,9 prosentpoeng³, fulgt av kommunene på Vestlandet som har en nedgang på 1,1 prosentpoeng.

³ Resultatutviklingen i Nord-Norge må ses i lys av at mange av kommunene fra denne landsdelen hadde betydelige inntekter fra havbruksfondet i 2018.

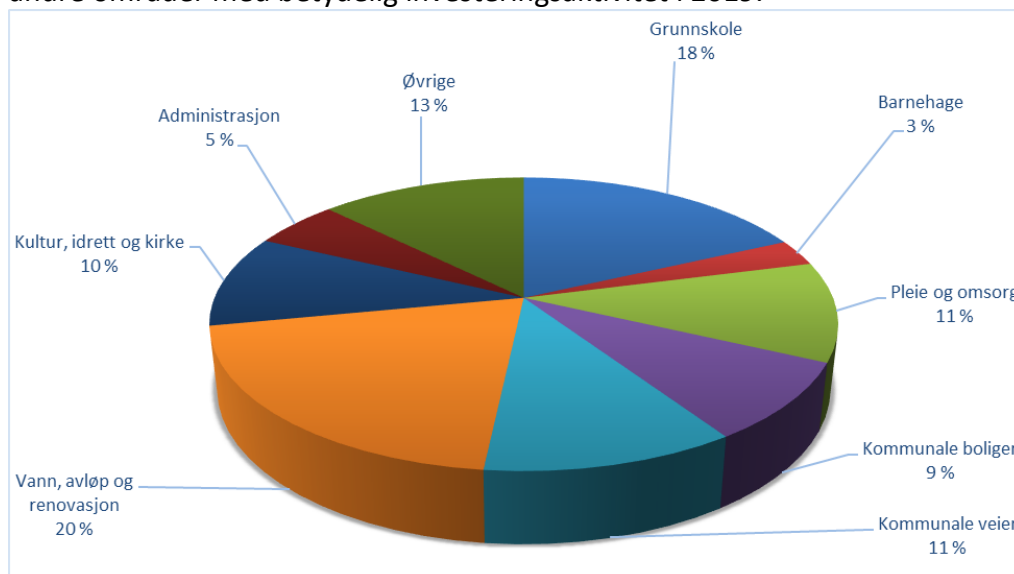
Kommunene med utgiftskorrigerede frie inntekter (inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter) på 104 – 109 prosent av landssnittet har beste netto driftsresultatet etter netto bundne fondsavsetninger i 2019 med 5,1 prosent av driftsinntektene. Resultatet er påvirket av at man i denne gruppen finner et par folkerike kommuner med gode resultater i 2019. For de øvrige kommunergruppene sortert etter utgiftskorrigerede frie inntekter varierer resultatet fra 0,7 prosent til 1,3 prosent.

44 kommuner har samlet et regnskapsmessig merforbruk i 2019 på 410 mill. kroner. I 2018 var det 35 kommuner som samlet hadde 82 mill. kroner i regnskapsmessig merforbruk.

3.4 Investeringer og gjeld

Investeringene varierer mye fra år til år for enkeltkommuner, og i tillegg skjer en del av investeringene utenfor kommunekassen (f.eks. i kommunale foretak og interkommunale selskaper). Det er derfor vanskelig å bedømme endring i investeringsaktiviteten ut fra de tallene som er hentet inn i regnskapsundersøkelsen, og de bør derfor kun ses som en indikasjon på utviklingen.

Brutto investeringer i kommunene i undersøkelsen utenom Oslo utgjorde omlag 50 mrd. kroner i 2019, hvilket tilsvarer en økning på 3,9 mrd. kroner eller 8,6 prosent) fra foregående år. Detaljerte regnskapstall fra 252 kommuner viser at nærmere 40 prosent av investeringene har skjedd innen grunnskole og selvkosttjenestene vann, avløp og renovasjon. Kommunale veier, pleie og omsorg, kommunale boliger og kultur og idrett er andre områder med betydelig investeringsaktivitet i 2019.

Figur 2 – Investeringer fordelt på område i 252 kommuner

Investeringsinntektene økte med 0,3 mrd. kroner (1,8 prosent), slik at veksten i netto investeringsutgifter i 2019 ble 3,6 mrd. kroner eller nesten 13 prosent høyere enn foregående år.

Underskudd for lån som kan avledes av de oppgitte tallene øker fra 11,7 mrd. kroner i 2018 til 16,9 mrd. kroner i 2019 som tilsvarer 5,0 prosent av driftsinntektene (3,6 prosent i 2018).

Brutto lånegjeld er på 351,8 mrd. kroner, en økning på 23,9 mrd. kroner eller 7,3 prosent fra foregående år. Kredittindikatoren som SSB publiserer viser en gjeldsvekst for kommuneforvaltningen (kommuner og fylkeskommuner) i 2019 på 7,1 prosent. Summeres veksten i bruttogjeld for kommunene i regnskapsundersøkelsen og fylkeskommunene er brutto gjeldsvekst på 6,6 prosent, hvilket må sies å samsvare rimelig bra med kredittindikatoren til SSB.

3.5 Disposisjonsfond

Kommunene i undersøkelsen utenom Oslo hadde et udisponert regnskapsmessig mindreforbruk i 2019 på 3,7 mrd. kroner. Utviklingen i kommunenes disposisjonsfond kan gi en indikasjon på om dette resultatet er disponert til styrking av kommunenes økonomiske fundament (soliditet) eller til økt aktivitet. Et fullstendig bilde vil en likevel ikke få da endringen i disposisjonsfond fra 2018 til 2019 også er et resultat av opprinnelig budsjetterte avsetninger til og bruk av disposisjonsfond.

Disposisjonsfondene i kommunene i undersøkelsen er økt med 350 mill. kroner (1 prosent) til 33,3 mrd. kroner, og dette indikerer at resultatene fra 2018 i mindre grad er benyttet til å styrke soliditeten. I vurderingen må det tas hensyn til at mange kommuner har styrket sin soliditet i de foregående årene, og samlede disposisjonsfond utgjør om lag 10 prosent av driftsinntektene. I tillegg til disposisjonsfondene har kommunene i undersøkelsen et netto udisponert regnskapsmessig mindreforbruk i 2019 på 3,4 mrd. kroner.

Det er kommunene med de høyeste utgiftskorrigerede frie inntektene (inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter) som har de høyeste disposisjonsfondene med 16,8 prosent av driftsinntektene i 2019. I de øvrige kommunegruppene utgjør disposisjonsfondene 7,4 til 9,7 prosent av driftsinntektene.

4. Fylkeskommunene utenom Oslo

Hovedtallene for fylkeskommunene kan oppsummeres slik:

RESULTATER FRA REGNSKAPSUNDERSØKELSEN 2019

Fylkeskommuner (uten Oslo)			
Antall kommuner med svar:	16	Andel folketall (ekskl Oslo):	98,4 %
Hovedtall mill.kr	År 2018	År 2019	Endring i pst
Driftsinntekter	78 269,3	81 067,8	3,6 %
Driftsutgifter	76 732,3	80 597,3	5,0 %
Brutto driftsresultat	1 537,0	470,5	
Prosent av driftsinntekter	2,0 %	0,6 %	
Renteinntekter inkl utbytte og gevinst omløpsm	1 014,6	1 227,8	21,0 %
Renteutgifter inklusive tap omløpsmidler	1 330,3	1 501,6	12,9 %
Avdragsutg (netto) inkl utlån	2 574,1	2 621,9	1,9 %
Netto eksterne finansutgifter	2 889,8	2 895,6	0,2 %
Prosent av driftsinntekter	3,7 %	3,6 %	
Motpost avskrivninger	4 320,8	4 680,2	8,3 %
Netto driftsresultat	2 968,0	2 255,1	
Prosent av driftsinntekter	3,8 %	2,8 %	
Netto bundne fondsavsetninger	86,5	87,6	
Netto driftsresultat etter bundne fondsavsetninger	3 054,5	2 342,7	
Prosent av driftsinntekter	3,9 %	2,9 %	
Regnskapsoverskudd fra driften	1 271,7	1 747,5	
Prosent av driftsinntekter	1,6 %	2,2 %	
Brutto investeringer	16 304,2	17 927,3	10,0 %
Prosent av driftsinntekter	20,8 %	22,1 %	
Investeringsinntekter	7 837,8	10 401,3	32,7 %
Netto investeringer	8 466,4	7 526,0	-11,1 %
Brutto lånegjeld	64 322,1	66 202,4	2,9 %
Netto lånegjeld (fratrasket utlån og ubrukte lånemidler)	57 455,8	59 878,5	4,2 %
	73,4 %	73,9 %	
Underskudd før lån	-2 924,2	-2 649,1	
Prosent av driftsinntekter	-3,7 %	-3,3 %	

Tabell 5: Sammendrag regnskapstall 16 fylkeskommuner

4.1 Brutto driftsresultat

Driftsinntektene og driftsutgiftene øker med henholdsvis 3,6 og 5,0 prosent. Brutto driftsresultat som andel av driftsinntektene reduseres som følge av dette fra 2,0 prosent av samlede driftsinntekter i 2018 til 0,6 prosent i 2019.

Avskrivningene utgjør om lag 4,7 mrd. kroner i 2019; en vekst siste år på 8,3 prosent. Til sammenlikning utgjør betalte avdrag i driftsregnskapet om lag 2,6 mrd. kroner.

Fylkeskommunene har i 2019 inntektsført 0,9 mrd. som årets premieavvik (funksjon 470) og utgiftsført en amortisering en av tidligere års premieavvik (funksjon 471) med 0,7 mrd. kroner. Samlet gir dette en premieavviksinntekt i 2019 på 170 mill. kroner. Til sammenlikning hadde fylkeskommunene i 2018 en premieavviksutgift på 250 mill. kroner.

Premieavvik:	År 2018	År 2019	Endring i pst
Årets premieavvik, funksjon 170	-424,9	-896,7	111,0 %
Amortisering, funksjon 171	675,2	725,2	7,4 %
Netto	250,3	-171,5	-168,5 %
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>0,3 %</i>	<i>-0,2 %</i>	

Tabell 6: Premieavvik 16 fylkeskommuner

4.2 Eksterne finansutgifter og finansinntekter

Samlede netto finansutgifter og avdrag i fylkeskommunene er på samme nivå som foregående år, og de utgjør 3,6 prosent av driftsinntektene i 2019 (3,7 prosent i 2018).

Finans:	År 2018	År 2019	Endring i pst
Renteinntekter, art 900	-544,9	-672,8	23,5 %
Utbytte/eieruttak, art 905	-463,8	-512,4	10,5 %
Gevinst finansielle omløpsmidler, art 909	-5,9	-42,6	617,4 %
Renteutgifter, art 500	1 326,4	1 497,8	12,9 %
Tap finansielle omløpsmidler, art 509	3,9	3,8	
Netto finansutgifter	315,7	273,8	
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>0,4 %</i>	<i>0,3 %</i>	
Avdrag netto	2 574,1	2 617,9	1,7 %
Netto finansutgifter og avdrag	2 889,8	2 891,6	
<i>Andel av driftsinntekter</i>	<i>3,7 %</i>	<i>3,6 %</i>	

Tabell 7: Netto finans og avdrag 16 fylkeskommuner

Netto finansutgifter (inkl. utbytte og netto avkastning på finansielle instrumenter) har gått ned med 40 mill. kroner.

Avdragene (netto) øker med 45 mill. kroner eller 1,7 prosent og utgjør 4,35 prosent av gjennomsnittlig lånegjeld fratrukket utlån i 2019. Dette indikerer en gjennomsnittlig nedbetalingstid på lånene på om lag 23 år.

4.3 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat for fylkeskommunene reduseres til **2,8 prosent** i 2019 (3,8 prosent i 2018). Periodisering av disse øremerkede statstilskudd etc. for å sikre finansiering av utgiftene når disse påløper blir håndtert gjennom avsetning og bruk av bundne driftsfond. For 2019 er imidlertid ikke slike tidsavgrensninger påvirket samlet resultat i nevneverdig grad.

Det er betydelig variasjon i resultatene mellom fylkeskommunene. Svakest netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger har Troms med – 2,2 prosent, fulgt av Oppland med – 1,0 prosent. Best resultat har Hedmark med 7,9 prosent.

Foreløpige regnskapstall viser at de 16 fylkeskommunene har et regnskapsmessig mindreforbruk i 2019 på 1,7 mrd. kroner (1,3 mrd. kroner i 2018).

4.4 Investeringer og lånegjeld

Brutto investeringsutgifter øker med 1,6 mrd. kroner (10,0 prosent) til 17,9 mrd. kroner i 2019. Det er store variasjoner mellom fylkene, fra en nedgang i investeringene med 42 prosent i Troms til en økning med 104 prosent i Sogn og Fjordane.

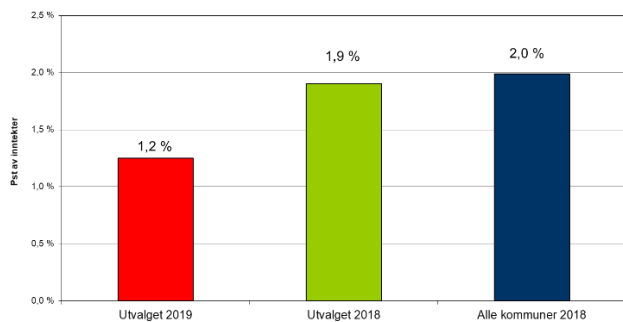
Investeringsinntektene øker samtidig med 2,6 mrd. kroner til 10,4 mrd. kroner. Fylkeskommunenes netto investeringsutgifter i 2019 blir etter dette på 7,5 mrd. kroner, en nedgang på 11,1 prosent fra foregående år.

Brutto lånegjeld (ekskl pensjonsforpliktelser) økte med 1,9 mrd. kroner (2,9 prosent) til 66,2 mrd. kroner i 2019. Netto lånegjeld er 59,9 mrd. kroner, hvilket tilsvarer 73,9 prosent av driftsinntektene (73,4 prosent i 2018).

Vedlegg: Figurer og tabeller

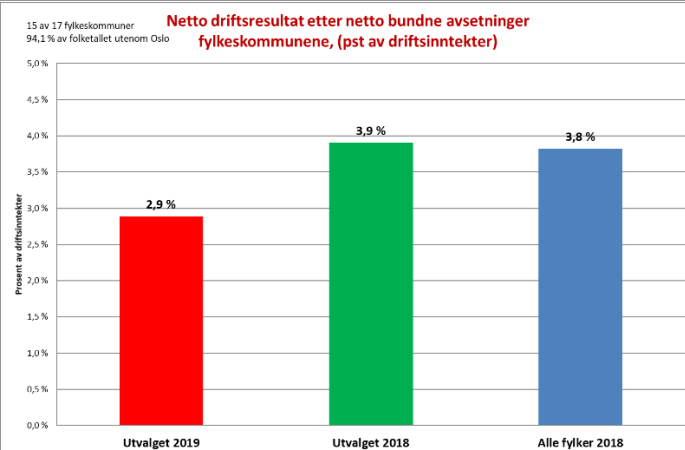
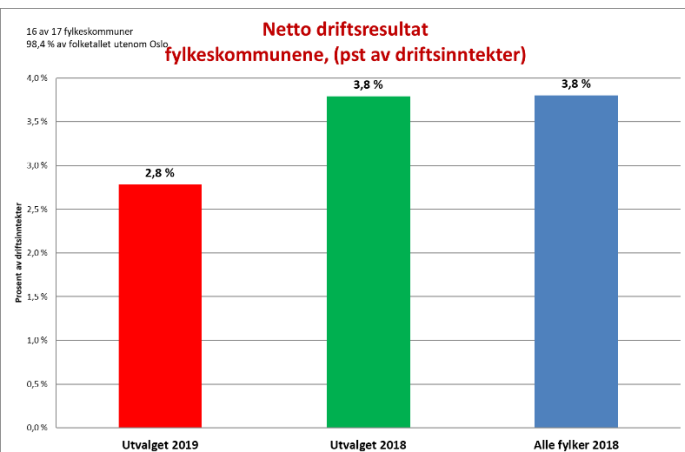
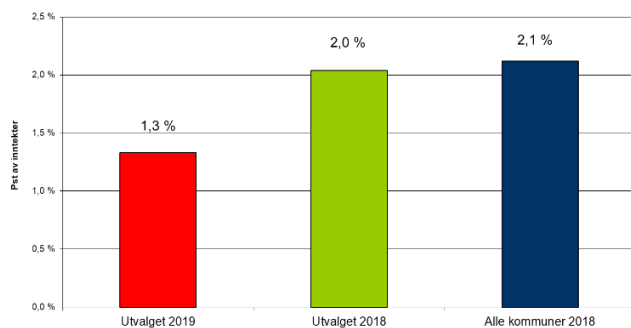
287 av 421 kommuner.
86,1 % av folketallet utenom Oslo

**Netto driftsresultat for kommuner uten Oslo
(pst av driftsinntekter)**

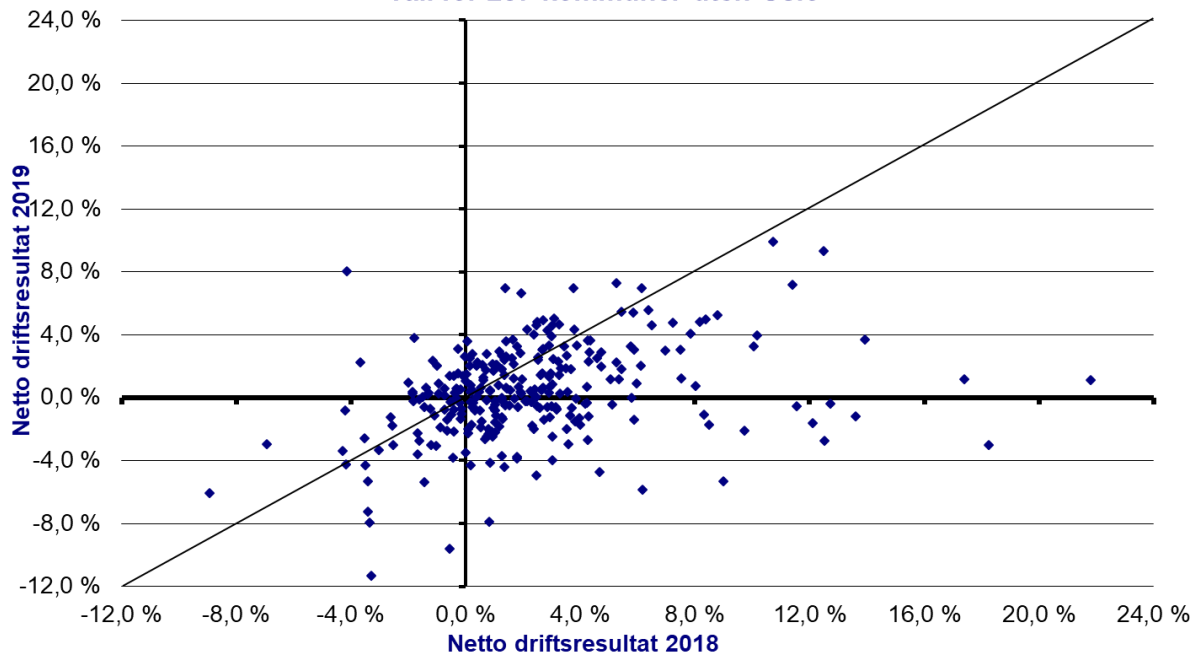

287 av 421 kommuner.
86,1 % av folketallet utenom Oslo

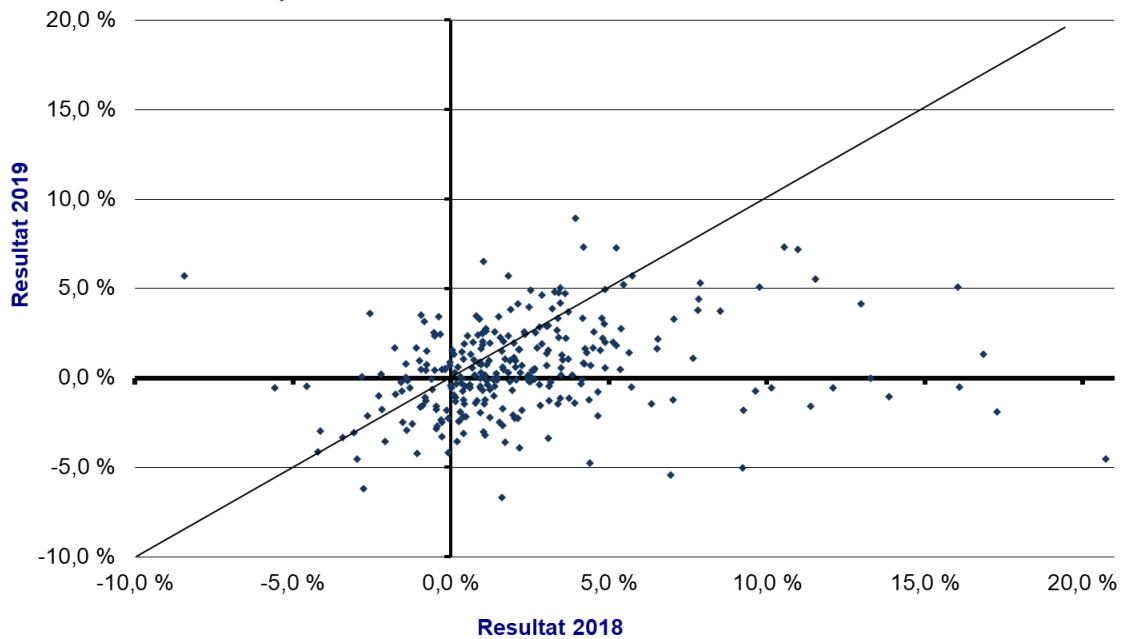
**Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger
for kommuner uten Oslo
(pst av driftsinntekter)**

**Netto driftsresultat i 2018 og 2019 i pst av inntekter.
Tall for 287 kommuner uten Oslo**

**Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger i 2018 og 2019
i pst av inntekter. Tall for 287 kommuner utenom Oslo**

Netto driftsresultat fordelt etter innbyggertall

	År 2018		År 2019
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Netto driftsres for utvalget
Kommuner 0 - 3000 innb	3,5 %	3,6 %	0,7 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	2,9 %	2,3 %	-0,2 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	1,4 %	1,1 %	-0,7 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	1,6 %	1,7 %	1,2 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	1,3 %	1,2 %	0,8 %
Kommuner over 50000 innb	2,5 %	2,5 %	2,6 %
Alle	2,0 %	1,9 %	1,2 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter innbyggertall

	År 2018		År 2019
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Kommuner 0 - 3000 innb	3,6 %	3,6 %	0,7 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	2,9 %	2,3 %	0,2 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	1,4 %	1,1 %	-0,6 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	1,9 %	2,0 %	1,3 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	1,4 %	1,4 %	0,9 %
Kommuner over 50000 innb	2,6 %	2,6 %	2,6 %
Alle	2,1 %	2,0 %	1,3 %

Netto driftsresultat fordelt etter landsdeler

	År 2018		År 2019
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Østlandet	1,4 %	1,4 %	1,3 %
Agder/Rogaland	2,3 %	2,4 %	1,6 %
Vestlandet	2,4 %	2,4 %	0,9 %
Trøndelag	2,4 %	1,9 %	2,0 %
N-Norge	2,3 %	2,0 %	0,0 %
I alt	2,0 %	1,9 %	1,2 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter landsdeler

	År 2018		År 2019
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Østlandet	1,7 %	1,7 %	1,5 %
Agder/Rogaland	2,6 %	2,7 %	1,7 %
Vestlandet	2,6 %	2,5 %	1,1 %
Trøndelag	2,3 %	1,8 %	1,7 %
N-Norge	2,2 %	1,9 %	0,0 %
I alt	2,1 %	2,0 %	1,3 %

Netto driftsresultat fordelt etter korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter 2018

Korrigerede frie inntekter	År 2018		År 2019
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Under 93,95	1,6 %	1,7 %	1,1 %
93,95 - 96,10	0,9 %	0,8 %	0,2 %
96,11 - 98,00	1,4 %	1,5 %	0,6 %
98,01-100,80	2,4 %	3,1 %	2,2 %
100,81 - 107,00	2,5 %	1,7 %	2,4 %
Over 107,01	3,7 %	3,7 %	0,8 %
I alt	2,0 %	1,9 %	1,2 %

Netto driftsresultat etter netto bundne fondsavsetninger fordelt etter korrigerede frie inntekter inkl. eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter 2018

Korrigerede frie inntekter	År 2018		År 2019
	Alle kommuner utenom Oslo	Utvalget	Utvalget
Under 93,95	1,7 %	1,7 %	1,2 %
93,95 - 96,10	1,1 %	1,1 %	0,4 %
96,11 - 98,00	1,8 %	1,9 %	0,7 %
98,01-100,80	2,8 %	3,0 %	1,8 %
100,81 - 107,00	1,8 %	1,7 %	1,8 %
Over 107,01	3,8 %	3,8 %	2,6 %
I alt	2,1 %	2,0 %	1,3 %

Netto driftsresultat etter KOSTRA-grupper:

	År 2018			År 2019	
	Antall	Alle	Utvalget	Utvalget	Antall
Kostragruppe 1	19	4,0 %	1,5 %	-0,8 %	15
Kostragruppe 2	59	2,9 %	1,8 %	-0,3 %	36
Kostragruppe 3	35	2,3 %	3,2 %	0,0 %	25
Kostragruppe 4	14	6,3 %	-0,2 %	-3,8 %	7
Kostragruppe 5	40	2,4 %	6,4 %	1,4 %	18
Kostragruppe 6	47	2,8 %	3,8 %	0,4 %	24
Kostragruppe 7	30	2,6 %	1,5 %	1,2 %	25
Kostragruppe 8	23	3,7 %	1,3 %	0,8 %	17
Kostragruppe 9	0	ingen kommuner			
Kostragruppe 10	20	2,5 %	0,8 %	-0,3 %	14
Kostragruppe 11	53	2,5 %	1,3 %	-0,1 %	39
Kostragruppe 12	19	3,1 %	2,1 %	0,2 %	13
Kostragruppe 13	49	3,7 %	1,6 %	1,4 %	46
Kostragruppe 14	3	4,9 %	3,0 %	3,4 %	3
Kostragruppe 15					
Kostragruppe 16	10	10,1 %	8,2 %	6,1 %	5
Sum (eks Oslo)	421				287

Brutto investeringer fordelt etter innbyggertall

	År 2018		År 2019		% -endr 18 til 19
	Andel	1000 kr	Andel	1000 kr	
Kommuner 0 - 3000 innb	5,9 %	2 722 609	6,5 %	3 246 053	19,2 %
Kommuner 3000 - 5000 innb	3,9 %	1 804 220	4,6 %	2 291 383	27,0 %
Kommuner 5000 - 10000 innb	12,9 %	5 932 530	13,8 %	6 865 769	15,7 %
Kommuner 10000 - 20000 innb	16,9 %	7 746 393	15,5 %	7 709 530	-0,5 %
Kommuner 20000 - 50000 innb	29,1 %	13 372 887	28,8 %	14 364 463	7,4 %
Kommuner over 50000 innb	31,2 %	14 331 891	30,8 %	15 371 666	7,3 %
Alle	100,0 %	45 910 530	100,0 %	49 848 865	8,6 %

Netto lånegjeld som andel av driftsinntektene fordelt etter innbyggertall

	År 2018		År 2019		% -endr 18 til 19
	Utvalget	Alle kommuner	Netto lånegjeld		
Kommuner 0 - 3000 innb	69,8 %	72,3 %	76,6 %	9,8 %	
Kommuner 3000 - 5000 innb	76,5 %	77,3 %	80,3 %	5,0 %	
Kommuner 5000 - 10000 innb	85,9 %	85,1 %	89,2 %	3,8 %	
Kommuner 10000 - 20000 innb	91,6 %	91,9 %	93,8 %	2,5 %	
Kommuner 20000 - 50000 innb	80,4 %	79,5 %	82,6 %	2,8 %	
Kommuner over 50000 innb	68,1 %	68,1 %	69,5 %	2,0 %	
Alle	77,6 %	78,2 %	79,9 %	3,1 %	

Netto lånegjeld fordelt etter landsdel

	Andel	1000 kr	Utvalget	
			Kr per innb	Endr 18 til 19
Østlandet	43,0 %	116 943 549	66 012	6,1 %
Agder/Rogaland	13,1 %	35 631 467	48 811	6,8 %
Vestlandet	19,4 %	52 781 718	70 386	5,3 %
Trøndelag	12,8 %	34 791 587	84 972	7,7 %
N-Norge	11,6 %	31 506 163	93 090	8,0 %
Alle	100,0 %	271 654 484	67 925	6,5 %

Disposisjonsfond fordelt etter landsdel

	1000 kr	Utvalget	
		Kr per innb	Endr 18 til 19
Østlandet	16 463 872	9 293	-1,9 %
Agder/Rogaland	6 031 802	8 263	2,7 %
Vestlandet	5 306 606	7 076	-0,3 %
Trøndelag	3 182 427	7 772	18,6 %
N-Norge	2 267 127	6 699	0,8 %
Alle	33 251 834	8 314	1,0 %

Disposisjonsfond som andel av driftsinntekter etter landsdel

	År 2018		År 2019	
	Alle kommuner	Utvalget	Utvalget	
Østlandet	11,6 %	11,8 %	11,2 %	
Agder/Rogaland	10,4 %	10,0 %	10,0 %	
Vestlandet	8,8 %	8,4 %	8,2 %	
Trøndelag	8,4 %	7,9 %	9,1 %	
Nord-Norge	6,8 %	7,1 %	7,1 %	
I alt	10,0 %	10,0 %	9,8 %	